

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Tomáše Herce a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobkyně: **R. L.**, zastoupená JUDr. Michalem Skoumalem, advokátem se sídlem Drobného 306/34, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 7. 2025, č. j. JMK 97592/2025, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 10. 9. 2025, č. j. 31 A 64/2025-24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ve věci jde o žalobu proti rozhodnutí stavebního úřadu, které bylo žalobkyni (dále jen „stěžovatelka“) oznámeno v době, kdy byl již účinný zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon (dále jen „stavební zákon z roku 2021“), a uplatnila se tak lhůta 1 měsíce pro podání žaloby stanovená v § 306 odst. 1 tohoto zákona.

[2] Obecní úřad Střelice (dále jen „stavební úřad“) rozhodnutím ze dne 11. 9. 2024, č. j. STRE-4670/2024-SU, podle § 129 odst. 2 a 3 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon z roku 2006“), zamítl žádost stěžovatelky o dodatečné povolení stavby. Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl její odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu a toto rozhodnutí potvrdil. Rozhodnutí žalovaného bylo stěžovatelce doručeno prostřednictvím jejího zástupce dne 10. 7. 2025.

[3] Stěžovatelka napadla rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou podala u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) dne 13. 8. 2025. Krajský soud napadeným usnesením odmítl žalobu stěžovatelky podle § 46 odst. 1 písm. b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) jako opožděnou. Posledním dnem lhůty 1 měsíce podle § 306 odst. 1 stavebního zákona z roku 2021 bylo totiž pondělí 11. 8. 2025.

II. Kasační stížnost žalobkyně a vyjádření žalovaného

[4] Stěžovatelka podala proti usnesení krajského soudu kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., navrhla je zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Rozhodnutí žalovaného vytýká chybějící poučení o možnosti podat žalobu. Poučovací povinnost sice není uvedena v zákoně, vyplývá však z čl. 36 odst. 1 a čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Stěžovatelka zmiňuje i doporučení veřejné ochránčyně práv ke změně § 68 správního řádu.

[5] Kromě toho stěžovatelka vytýká žalovanému použití nepravé retroaktivity, kterým bylo zasaženo do jejího legitimního očekávání a důvěry v právo. Žalovaný ve svém rozhodnutí uvedl, že v řízení bude postupováno podle stavebního zákona z roku 2006. Podle stěžovatelky tak měla být lhůta pro podání žaloby počítána podle § 72 odst. 1 s. ř. s., a nikoli podle § 306 odst. 1 stavebního zákona z roku 2021. Měla se použít lhůta 2 měsíců.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti konstatoval, že neměl povinnost poučit stěžovatelku o možnosti podat správní žalobu. To v minulosti potvrdil i Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) v rozsudku ze dne 26. 6. 2008, č. j. 8 Afs 47/2007-90. Přejícné ustanovení § 330 odst. 1 stavebního zákona z roku 2021 se nevztahuje na lhůty upravené jinými právními předpisy. Nic takového žalovaný neuvedl ani ve svém rozhodnutí, v němž pouze upozornil na to, že rozhodnutí stavebního úřadu přezkoumával podle stavebního zákona z roku 2006.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost je přípustná, byla podána osobou k tomu oprávněnou, včas a z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatelka je zastoupena advokátem. Bylo tak možné přezkoumat usnesení krajského soudu v mezích rozsahu kasační stížnosti a v ní uplatněných důvodů, jakož i případných vad řízení, ke kterým je třeba přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. „[ž]alobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou“. Takovým zvláštním zákonem je i stavební zákon z roku 2021, který v § 306 odst. 1 stanoví, že „[ž]alobu proti rozhodnutí stavebního úřadu, s výjimkou rozhodnutí o přestupku, lze podat do 1 měsíce poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno“.

pokračování

[10] Ustanovení § 306 odst. 1 stavebního zákona se podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu jednoznačně uplatní v situacích, kdy bylo rozhodnutí správního orgánu vydáno a doručeno po nabytí jeho účinnosti, tedy počínaje dnem 1. 7. 2024 (srov. např. rozsudky NSS ze dne 22. 1. 2025, č. j. 10 As 241/2024-42, ze dne 9. 4. 2025, č. j. 1 As 10/2025-34, nebo ze dne 17. 7. 2025, č. j. 21 As 34/2025-24). Tento výklad shledal ústavně konformním i Ústavní soud (nález ze dne 26. 3. 2025, sp. zn. I. ÚS 3241/24). Přejícné ustanovení § 330 odst. 1 stavebního zákona z roku 2021, na které poukázala stěžovatelka, se použije ve vztahu k správním řízením zahájeným před účinností tohoto zákona. K soudnímu řízení se vztahuje přechodné ustanovení § 331 stavebního zákona z roku 2021, které se ale týká jen těch soudních řízení, která byla zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Tato soudní řízení se mají dokončit podle dosavadních právních předpisů. U soudních řízení zahájených za účinnosti stavebního zákona z roku 2021 se použije nová právní úprava.

[11] Stavební zákon z roku 2021 byl vyhlášen ve Sbírce zákonů již dne 29. 7. 2021 a jeho součástí bylo po celou dobu zvláštní pravidlo o lhůtě 1 měsíce k podání žaloby proti rozhodnutí stavebního úřadu. Případná nevědomost ohledně aktuální účinné úpravy jde k tíži stěžovatelky (srov. rozsudek NSS ze dne 13. 5. 2025, č. j. 5 As 289/2024-44, bod 22). Nic na tom nemění ani úvodní část odůvodnění rozhodnutí žalovaného, v níž je pouze uvedeno, že žalovaný přezkoumal rozhodnutí stavebního úřadu podle stavebního zákona z roku 2006. Z tohoto sdělení neplyne nic ve vztahu k běhu lhůt ve správním soudnictví.

[12] Nelze přisvědčit ani námitce stěžovatelky týkající se jejího nepoučení o žalobní lhůtě. Správní orgán nemá zákonnou povinnost poučit účastníka o možnosti podání žaloby ve správním soudnictví. Nic na tom nemění poukaz stěžovatelky na čl. 36 odst. 2 a čl. 37 odst. 2 Listiny, který v tomto směru nijak rozvádí. Podle § 68 odst. 5 správního řádu správní orgán v poučení rozhodnutí *„uvede, zda je možné proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě je možno tak učinit, od kterého dne se tato lhůta počítá, který správní orgán o odvolání rozhoduje a u kterého správního orgánu se odvolání podává“*. Projevuje se zde samostatnost správního a soudního řízení. Poučovací povinnost správního orgánu se vztahuje pouze k řádným opravným prostředkům ve správním řízení. I tento závěr vyplývá z judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 22. 4. 2025, č. j. 1 As 247/2024-90, bod 26, a judikatura v něm citovaná).

[13] Vzhledem k tomu, že rozhodnutí žalované bylo stěžovatelce doručeno dne 10. 7. 2025, posledním dnem lhůty 1 měsíce pro podání žaloby podle § 306 odst. 1 stavebního zákona z roku 2021 bylo pondělí 11. 8. 2025. Je zřejmé, že stěžovatelka dne 13. 8. 2025 podala žalobu opožděně. Krajský soud posoudil včasnost žaloby v souladu se zákonem.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty poslední s. ř. s. zamítl, neboť ji neshledal důvodnou a nezjistil ani žádnou z vad, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti. O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla úspěch ve věci, pročez nemá právo na

náhradu nákladů řízení. Žalovanému zase žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti nevznikly. Z tohoto důvodu se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. října 2025

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu